

Eksamen

2207 Norsk skriftlig

22.5. 2017

Tid:	6 timer (9-15)
Målform:	Bokmål
Sidetall:	6
Hjelpemiddel:	Ingen
Merknader:	Begge delprøvene skal besvares. Delprøve 1 teller 50 % og delprøve 2 teller 50%. Begge delprøver må være bestått for å bestå eksamen. Skriv svarene til grammatikkoppgavene på oppgavearket. Resten av oppgavene skal skrives på egne ark.
Vedlegg:	1

Sensuren blir offentliggjort på studentweb

The results will be published on Studentweb.

Delprøve 1 Lytteforståelse, leseforståelse og grammatikk

A: Lytteprøve

Denne oppgaven skal måle kandidatens evne til å forstå hovedinnholdet i et foredrag. Kandidaten skal vise at han/hun forstår hva foredraget dreier seg om ved å svare på spørsmål.

Lytt til foredraget og svar på spørsmålene nedenfor. Svar med hele setninger. Skriv svarene på eget ark.

1. Hva slags reform var det Regjeringen satte i gang i 2014?
2. Hva er målet med reformen?
3. Hva ønsket fylkesmannen i Telemark at skulle skje med Bø kommune i reformen?
4. Hva ble resultatet av folkeavstemningen i Bø kommune?
5. Hva gjorde kommunestyret i Bø etter folkeavstemningen?
6. Hva ble resultatet av opinionsundersøkelsen i de to kommunene Bø og Sauherad?
7. Hva skjer 1.1 2020?
8. Hvilke problemstillinger er folk i de to kommunene opptatt av nå?
9. Hva slags symboler er det på kommunevåpnene i Bø og Sauherad i dag?
10. Hva slags premie er det i navnekonkurransen?
11. Hva kan skje med de kommunene som ennå ikke har kommet med et forslag til sammenslåing?

B: Leseforståelse

Denne oppgaven skal måle kandidatens evne til å lese en ukjent tekst og forstå hovedinnholdet. Kandidaten skal vise at han/hun forstår hva teksten dreier seg om ved å svare på spørsmål.

Les teksten (vedlegg 1) og svar på spørsmålene under. Svar med hele setninger. Skriv svarene på eget ark.

Spørsmål til teksten

1. Hva slags undersøkelse har professor Marianne Bertrand foretatt, og hva fant hun ut?
2. Hvor er undersøkelsen foretatt?
3. Hvem ble sammenlignet i undersøkelsen?
4. Hvilke forskjeller mellom amerikansk og norsk arbeidsliv kommer fram i teksten?
5. Hvorfor mener kronikkforfatteren at studien er relevant for Norge også?
6. Hvorfor mener kronikkforfatter Mari Ege at mange vil like Bertrands studie?
7. Hvem er Professor Alberto Alesina og hva har han gjort?
8. Hva ønsker Mari Ege med sin kronikk? Hva er hennes holdning til temaet i kronikken?

C: Grammatikk

Denne delprøven skal prøve kandidatens formelle ferdigheter.

Sett inn riktig form av verbet

Anja fra Bø og Ivan fra Russland (studere) _____ sammen i Bø for to år siden og (bli) _____ kjærester ganske fort. Etter studiene (flytte) _____ de hver til sitt, for Ivan (få) _____ jobb hjemme i Russland og Anja (flytte) _____ for (studere) _____ videre i Stockholm, men de (holde) _____ kontakten på telefon og epost. En helg i januar da de (treffe) _____ hverandre igjen, (invitere) _____ Anja Ivan på fjelltur i juni. Ivan (se) _____ veldig fram til turen. I Russland (være) _____ det ikke vanlig (gå) _____ på tur, i hvert fall ikke i St.Petersburg der Ivan (komme) _____ fra. Hele vinteren (glede) _____ han seg til at snøen og isen (forsvinne) _____ og at våren og sommeren (komme) _____, slik at de (gå) _____ til Øysteinnatten, slik som Anja (love) _____.

Øysteinnatten er den fjerde høyeste fjelltoppen på Lifjell. Den ligger 1174 m.o.h.¹ (Gå) _____ fra parkeringa på Jønnbu til toppen (være) _____ en ganske krevende tur, men Anja (gå) _____ ofte tur dit når hun (være) _____ hjemme i Bø. Vanligvis (ta) _____ hun en dagstur til Øysteinnatten, men denne gangen (skulle) _____ hun og Ivan (overnatte) _____ i telt.

Juni (komme) _____ og både Ivan og Anja (være) _____ klare for tur. De (ha) _____ (pakke) _____ sekker med ekstra tøy og mat og de (ha) _____ (ta) _____ med telt. På Jønnbu (parkere) _____ de bilen, (ta) _____ sekkene på ryggen og (begynne) _____ og (gå) _____ oppover. Været (være) _____ ikke det beste. Det (regne) _____ lett, men temperaturen (være) _____ god. Anja (synes) _____ det var så deilig (komme) _____ seg til fjells igjen og (gå) _____ litt fortere enn Ivan. Hun (snu) _____ seg for _____

¹ m.o.h. = meter over havet

(se) _____ etter han, og (se) _____ ikke rota rett foran seg. Plutselig (snuble) _____ hun så lang hun var og (vrikke) _____ benet stygt. Hun (hyle) _____. Ivan (løpe) _____ mot henne, og (oppdage) _____ at benet (være) _____ (brekke) _____. – Jeg (tro) _____ vi (måtte) _____ (utsette) _____ turen, (si) _____ han. Du (måtte) _____ på sykehuset!

Sett inn riktig form av substantiv og adjektiv:

Mange (norsk - familie) _____ kaster mye (mat) _____ . Det ønsker Asker (kommune) _____ å gjøre noe med. Sammen med *Framtiden i våre hender* har de satt i gang (ny - prosjekt) _____ som skal få (husholdning) _____ i kommunen til å kaste (lite - mat) _____ enn før. Fem (miljøbevisst - familie) _____ har vært med som (forsøkskanin) _____ i noen (uke) _____. Familien Antonsen har vært (deltager) _____ i dette (interessant- prosjekt) _____. De har to (liten- barn) _____ og anså seg som ganske (miljøbevisst) _____ fra før, men opplevde likevel at for mye mat gikk i (søppelpose) _____. Over en fire dagers (periode) _____ den første (uke) _____ ble det kastet (matvare) _____ tilsvarende 180 kroner. Fire uker senere var dette redusert til noen (få - krone) _____. De hadde bare kastet noen (gammel - pølse) _____, ett (muggen- brød) _____ og tre (tørr - vaffel) _____. De er veldig fornøyd med sine (ny - vane) _____. - Vi kan spare flere tusen kroner i (år) _____, sier (fornøyd - familie) _____, som har ambisjoner om å bli kommunens (miljøvennlig) _____ familie.

Sett inn riktig preposisjon

Jeg sitter her og tenker _____ hva jeg skal gjøre _____ høsten. Jeg synes det er vanskelig å bestemme meg _____ hva jeg skal studere. Det er mange ting jeg er interessert _____, men jeg er ikke helt sikker _____ hva jeg passer _____ å jobbe _____! Jeg tror jeg har lyst _____ å studere _____ universitetet _____ Oslo. Hvis jeg ikke kommer inn _____ universitetet, har jeg planer _____ å få meg en jobb, kanskje _____ en kafé eller _____ et sykehjem. Jeg tror jeg kunne trives _____ det. Jeg vil uansett flytte _____ Oslo, for jeg er litt lei _____ å bo _____ et så lite sted som Bø. Men _____ sommer skal jeg jobbe _____ Sommarland, og da skal jeg bo _____ Breisås studenthjem, der jeg bor nå. _____ august skal jeg dra _____ ferie. Jeg skal reise rundt _____ Spania _____ to uker sammen _____ en venn. Det gleder jeg meg _____!

Delprøve 2 Tekstproduksjon

A

Disse oppgavene skal måle kandidatens ferdigheter i å skrive en sammenhengende tekst om et samfunnsfaglig tema som er kjent fra pensum og undervisning.

Du skal svare på to av oppgavene. Besvarelsene bør være på ca. 100 ord for hvert spørsmål. Skriv svarene på eget ark. Tenk deg at du skal gi informasjon om temaet til noen som ikke kan noe om temaet fra før.

1. Vikingene
2. Det norske skolesystemet
3. Det politiske systemet i Norge
4. Språksituasjonen i Norge i dag

B

Denne oppgaven skal måle kandidatens ferdigheter i å skrive en sammenhengende tekst ved at vedkommende skal presentere eller redegjøre for et emne eller en erfaring, drøfte en problemstilling eller en sak, argumentere for eller mot en sak eller gi begrunnet uttrykk for egen mening.

Du skal svare på en oppgave. Besvarelsen bør være på ca. 300 ord. Skriv oppgaven på eget ark.

1. Mange unge i dag opplever stress og press i hverdagen. Hvorfor tror du det er slik?
Diskuter hva vi kan gjøre for å redusere presset på de unge i dag.
2. Mange mennesker flytter for kortere eller lengre tid til større steder eller til utlandet.
Diskuter hva man kan tape og hva man kan vinne ved å flytte på seg.
3. Forskning viser at det er flere gutter enn jenter som ikke fullfører videregående skole i Norge i dag. Hva tror du kan være grunnen til dette? Hva kan gjøres for at guttene ikke skal falle utenfor på skolen?
4. Diskuter a) utfordringer og b) positive sider ved det å være flerkulturell. Bruk eksempler fra noen tekstene vi har lest i år.

■ ■ ■ Kvinner kan. Men det har sin pris – enn så lenge.

Ulykkelige karriererekvinner

FREDAGSKRONIKK
MARI REGE

Se for deg en kvinne med universitetsutdannelse, mann, barn og yrkeskarriere. Sammenlign henne med en kvinne som arbeider hjemme – men som også har universitetsutdannelse, mann og barn. Hvem tror du er mest tilfreds med livet?

Er det slik vi gjerne skulle tro, at kvinnene med «alt» – både familie og karriere – er mest tilfredse? Dette ble nylig undersøkt av professor Marianne Bertrand ved University of Chicago. Svarene hun fikk tyder på det motsatte.

Bertrand måler kvinners tilfredshet ved å benytte data både fra en stor spørreundersøkelse og en tidsbruksundersøkelse i USA. Fra spørreundersøkelsen benytter hun svaret på spørsmålet: Hvordan føler du at du har det for tiden – er du meget tilfreds, ganske tilfreds, eller utilfreds med livet? Fra tidsbruksundersøkelsen benytter hun folks rapporterte følelser knyttet til bestemte aktiviteter i løpet av dagen. Folk måtte angi om de følte glede, tretthet, stress, tristhet, smerte og meningsfullhet på det bestemte tidspunkt.

Studien fokuserer på kvinner med universitetsutdannelse, mann og barn. Blant disse sammenligner Bertrand tilfredshet blant dem som har en yrkeskarriere med dem som ikke har det. Analysen kontrollerer for en rekke bakgrunnsvariabler som etnisk bakgrunn, bosted, alder og manns inntekt.

Resultatene viser at kvinnene med yrkeskarriere ikke er mer tilfreds med livet enn kvinnene uten yrkeskarriere. Det er snarere tvert imot. Tidsbruksundersøkelsen viser at kvinnene med yrkeskarriere bruker en større del av dagen på å være triste, stresset og trette sammenlignet med kvinnene uten yrkeskarriere.

■ OMSORGSROLLEN. Hva er naturlig og hva skyldes nedarvede kjønnsroller? Er vi fremdeles låst i roller fra fortiden, hvor kvinnen er den som har hovedansvar for hjem og omsorg for barn, og mannen er hovedforsørgeren? Foto: Corbis/NTB Scanpix

Det er viktig å merke seg at selv om studien kontrollerer for observerbare kjennetegn, påviser den ikke noen årsaks-sammenheng mellom karriere og tilfredshet – kun en samvariasjon. Samvariasjonen kan skyldes ikke-observerbare kjennetegn som påvirker en kvinnes karrierevalg. For eksempel kan det være slik at kvinner som generelt sett er mer triste, i større grad velger karriere.

I tillegg kan vi raskt slå bena under denne studien med å si at den ikke er relevant for Norge. Sammenlignet med USA har vi kortere arbeidsdag og mer ferie, samt en velferdsstat som aktivt støtter opp om den yrkesaktive kvinnen med fødselspermisjon, barnehage og skolefritidsordning. Dessuten kan vi skille med verdens høyeste yrkesdeltagelse blant kvinner. Det hadde vi vel ikke fått til dersom yrkeskarriere gjorde den norske kvinnen trist og sliten?

Jeg mener likevel at studien er en tankevekker for oss i Norge. Riktignok er 70 prosent av norske kvinner i arbeidsdyktig

alder i jobb, men over 40 prosent av disse jobber kun deltid. I tillegg er sykefraværet blant kvinner svært høyt, hele 60 prosent høyere enn for menn.

Vi må konstatere at selv om den norske kvinnen i løpet av de siste tiårene har gått inn i arbeidsmarkedet, har hun kun gått inn med en fot og hun faller ofte ut igjen på grunn av sykdom.

” Mors deltidsarbeid mens far jobber fulltid kan vedlikeholde gamle kjønnsrollemønstre

Flere vil nok klemme Bertrands studie til sitt bryst og si at den viser at det ikke er like naturlig for alle kvinner å ha en yrkeskarriere. Menn og kvinner er forskjellige. La kvinnene få velge å arbeide hjemme i fred! – vil de si.

Men hva er naturlig og hva skyldes nedarvede kjønnsroller? Er vi fremdeles låst i roller fra fortiden, hvor kvinnen er den

som har hovedansvar for hjem og omsorg for barn, og mannen er hovedforsørgeren? Gjør yrkeskarrieren mor ulykkelig fordi den tar tid og krefter hun føler barna trenger? Opplever ikke far samme konflikt mellom jobb og hjem fordi han fokuserer på sin rolle som hovedforsørgeren?

Kan slike gamle kjønnsrollemønstre være noe av årsaken til at mange kvinner jobber deltid og at sykefraværet blant kvinner er så høyt?

En studie av professor Alberto Alesina og kolleger ved Harvard University tyder på at vi kan ikke bare skyld på naturen når vi skal forklare dagens kjønnsroller. Studien viser at holdningene knyttet til kjønnsrollemønstre blir nedarvet fra en generasjon til den neste. Den gir empirisk støtte til hypotesen om at kjønnsrollemønstre ble dannet i en tid hvor arbeid utenfor hjemmet var fysisk krevende, og at mannen derfor hadde et fortrinn.

Mors deltidsarbeid mens far jobber fulltid kan vedlikeholde gamle kjønnsrollemønstre. Jeg håper at vi i stedet kan bryte dem ned ved at mor jobber like mye som far, samt at far tar like stort ansvar som mor for å følge opp barna. Slik vil våre døtre slippe å kjenne på den samme dårlige samvittigheten når de skal ut i jobb. Slik vil våre sønner få mer tid sammen med sine barn. Heldige er våre

FLERE INNLEGG
Side 38–39

Gjestekommentar
«App» er dyrt blindspor
Jostein Magnussen

Innlegg
Kloke lærere
Kristin Halvorsen

Kvotering er et bomskudd
Øyvind Bøhren

Må vi vente på stupet?
Gro Brækken

barnebarn som får oppleve to svært tilstedeværende foreldre – og en lykkelig mamma. Gratulerer med dagen!

■ Mari Rege, professor i økonomi, Handelshøgskolen ved UiS og ESOP ved UiO

FREDAGSKRONIKKEN

KAREN HELENE ULLTVEIT-MOE

MARI REGE

ALEXANDER CAPPELEN

SIMEN MARKUSSEN

OLA KVALØY

KJETIL STORESLETTEN

DN

Epost: debatt@dn.no Telefaks: 22 00 11 10
Hovedinnlegg/kronikk: Maks 4500 tegn
inklusive mellomrom Underinnlegg/replikk:
Maks 1500 tegn (ca. 250 ord)
Legg ved portrettfoto

■ Alt stoff som leveres til Dagens Næringsliv, må produseres i henhold til Vær varsom-plakaten.
■ Dagens Næringsliv betinger seg retten til å lagre og utgi alt

stoff i avisen i elektronisk form, også gjennom samarbeidspartnere.
■ Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte innsendte manuskripter.

Debattinnlegg honoreres ikke.
Debattansvarlig:
Vidar Ivarsen,
tlf. 22 00 10 59–932 56 059
debatt@dn.no